

СТРАТЕГІЧНИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ

Викладач: кандидат економічних наук, доцент, Пушкарь Ірина Володимирівна

Кафедра: обліку та оподаткування, IV корпус, ауд. 121

E-mail: iv_pushkar@ukr.net

Телефон: (061) 228-76-42

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Облік і аудит Магістр						
Статус дисципліни:	Вибіркова						
Кредити ECTS	7	Навч. рік:	2020-2021	Рік навчання	2	Тижні	12
Кількість годин	210	Кількість змістових модулів¹	2	Лекційні заняття – 22 Практичні заняття – 34 Самостійна робота – 154			
Вид контролю:	Екзамен						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1907						
Консультації: особисті – вівторок з 11:00 до 13:00, IV корпус, ауд. 1; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю							

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Стратегічний облік та аналіз» є надання студентам системи теоретичних знань з організації і методології стратегічного управлінського обліку і стратегічного аналізу та формування здатності на практиці творчо застосовувати інструментарій аналітичних досліджень для обґрунтування ефективних стратегічних управлінських рішень.

Вивчення навчальної дисципліни допоможе майбутнім фахівцям набути знань з теорії і практики обліково-аналітичного забезпечення процесу прийняття стратегічних управлінських рішень, вироблення вмінь застосовувати відповідні методи і прийоми, які забезпечують підготовку та надання інформації для вирішення управлінських завдань щодо розробки і реалізації стратегії розвитку підприємства.

Навчальна дисципліна є невід'ємною частиною циклу економічних дисциплін, необхідних фахівцям економічних підрозділів підприємств незалежно від форми власності та організаційно-правової форми господарювання. Робочу програму навчальної дисципліни розроблено відповідно до вимог галузевого стандарту вищої освіти на базі освітньо-професійної програми підготовки магістрів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе:**

- використовувати методи стратегічного управлінського обліку і стратегічного аналізу;
- проводити стратегічний аналіз конкурентних позицій підприємства на ринку та перспектив його розвитку;
- використовувати інструменти портфельного аналізу;
- користуватися методами комплексного стратегічного управління витратами;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- складати звіт про витрати на якість, застосовувати принципи системи «якраз вчасно»;
- аналізувати та надавати стратегічну оцінку виробничої діяльності підприємства;
- проводити стратегічний аналіз фінансових результатів і фінансових потреб та надавати прогнозну оцінку структури капіталу;
- надавати аналітичну оцінку ефективності інвестиційних проектів;
- формувати збалансовану систему показників для оцінки досягнутих результатів
- організувати і проводити дослідження з вивчення обліково-аналітичних операцій, зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства з метою оцінки ефективності функціонування економічних об'єктів.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий підручник, лекційний матеріал, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання практичних та індивідуальних завдань розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1907>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Практичні заняття

При проведенні практичних занять створюються умови для максимально самостійного виконання завдань. Тому при проведенні практичного заняття викладачеві рекомендується:

1. Провести експрес-опитування (усно або письмово) з теоретичного матеріалу, необхідного для виконання роботи (з оцінкою).
2. Провести розв'язання ситуаційних вправ (задач) або тестових завдань.

Будь-яке практичне заняття включає самостійне опрацювання теоретичного матеріалу і вивчення методики рішення типових ситуацій (задач). Деякі завдання містять елементи наукових досліджень, які можуть зажадати поглибленої самостійного опрацювання теоретичного матеріалу. На кожному практичному занятті відбувається перевірка лекційного матеріалу у формі усного опитування, яке складається з 5 питань (0,4 x 5 = 2 бали) та розв'язання задач (0,6 x 5 задач = 3 бали). Максимально за одне практичне заняття студенти можуть набрати 3 бали. Протягом вивчення курсу максимальна кількість балів, яку може отримати студент за роботу на практичних заняттях 40 балів.

Максимальна оцінка поточного контролю становить 20 балів (10 балів – перший атестаційний контроль та 10 балів другий атестаційний контроль). Він проводиться у формі тестування в системі MOODLE. Атестаційний контроль №1 і №2 складається з 20 тестових завдань. Тест містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. Кожне завдання оцінюється в 0,5 балів. Таким чином, відповівши правильно на всі запитання кожного атестаційного контролю, студент може отримати 10 балів (0,5 балів × 20 питань = 10 балів). Дозволено одну спробу.

Таким чином, під час поточного контролю за всіма видами роботи студенти можуть всього набрати не більше 60 балів. Якщо за результатами поточного контролю знань студент отримає менше 35 балів, то до екзамену він не допускається.

Підсумкові контрольні заходи:

При організації **самостійної роботи** з даної дисципліни викладачеві рекомендується використовувати такі її форми:

- рішення студентом самостійних завдань звичайної складності, направлених на закріплення знань і умінь;

– виконання індивідуальних завдань підвищеної складності, направлених на розвиток у студентів наукового мислення та ініціативи.

Індивідуальне завдання оцінюється в 10 балів.

Студенту пропонується підготувати тестові завдання або тези доповіді та презентаційний матеріал до науково-практичного семінару або наукову статтю.

1. За кожною темою дисципліни «Стратегічний облік та аналіз» розробити та розв'язати тестові завдання. За кожною темою слід розробити не менше 10 питань з трьома відповідями. Правильні відповіді необхідно в індивідуальному завданні виділити кольором або курсивом або подати відповіді за всіма питаннями тем на окремому аркуші. Кожне тестове питання оцінюється в 0,1 бал, таким чином, за всі тестові питання студент може отримати 10 балів (0,1 бал × 10 тестів × 10 тем = 10 балів).

2. Студенту пропонується підготувати тези доповіді та презентаційний матеріал у форматі Power Point до науково-практичного семінару, присвяченого актуальним напрямкам розвитку методики стратегічного обліку та аналізу. Тези доповіді та презентаційний матеріал у форматі Power Point – оцінюються у 5 балів, індивідуальний захист результатів індивідуального завдання у формі участі у науково-практичному семінарі – у 5 балів.

3. Студенти можуть проводити власні дослідження за економічним напрямом з використанням різних методів економічного аналізу за запропонованими темами (написання статей або участь у конференціях):

Індивідуальне завдання повинно бути завершено за 10 днів до екзамену.

Тема ЦДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1907>

Підсумковий контроль

Максимальна оцінка, яку студент може отримати за складання екзамену, складає 30 балів. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання, кожне з яких оцінюється в 5 балів, та практичну задачу, яка оцінюється в 20 балів.

Відповідь на теоретичне питання екзаменаційного білета оцінюється за такою шкалою:

- максимальна оцінка (5 балів): розгорнутий та вичерпний виклад змісту питання. Студент володіє базовими знаннями з предмета, самостійно робить логічні висновки і узагальнення;

- 4 бали: студент дав не повну відповідь без суттєвих помилок або з незначними помилками проте за допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді;

- 3 бали: відповідь малообґрунтована, неповна, відсутні належні аргументи, з суттєвими помилками але за допомогою викладача може зрозуміти та виправити свої помилки;

- 2 бали: студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 30 % питання, зокрема знає тільки визначення понять та з загальних рисах може відповісти на поставлене запитання;

- 1 бал: студент отримує у випадку, якщо він знає тільки визначення понять;

- 0 балів: студент не відповів на питання або дав не правильну відповідь.

Розв'язання практичної задачі в екзаменаційному білеті оцінюється за такою шкалою:

- максимальна оцінка (20 балів) – задача розв'язана правильно, необхідні розрахунки проведено без помилок, аналітичні висновки щодо отриманих результатів вичерпні;

- 15 балів – задача розв'язана частково, аналітичні висновки щодо отриманих результатів не аргументовані, загальний обсяг виконаної роботи не перевищує 75%;

- 10 балів – задача розв'язана частково, аналітичні висновки щодо отриманих результатів фрагментарні, загальний обсяг виконаної роботи не перевищує 50%;

- 5 балів – задача розв'язана частково, аналітичні висновки щодо отриманих результатів помилкові або відсутні, загальний обсяг виконаної роботи не перевищує 25%;

- 1 бал – задача не розв’язана, для отримання результату зроблені окремі дії, які свідчать про недостатні знання формул або відповідних методик.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
<i>Змістовий модуль 1 (розділ 1)</i>	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 1</i>	2
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 2</i>	2
	Вид практичного завдання: розв’язання задач	<i>Практичне заняття 3</i>	3
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 4</i>	2
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 5</i>	2
	Вид практичного завдання: розв’язання задач	<i>Практичне заняття 6</i>	3
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 7</i>	2
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 8</i>	2
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 9</i>	2
	Атестаційний контроль 1	<i>Тиждень 5</i>	10
<i>Змістовий модуль 2 (розділ 2)</i>	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 9</i>	2
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 10</i>	2
	Вид практичного завдання: розв’язання задач	<i>Практичне заняття 11</i>	3
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 12</i>	2
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 13</i>	2
	Вид практичного завдання: розв’язання задач	<i>Практичне заняття 14</i>	3
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 15</i>	2
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 16</i>	2
	Вид теоретичного завдання: експрес-опитування	<i>Практичне заняття 17</i>	2
	Атестаційний контроль 2	<i>Тиждень 10</i>	10
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>ІДЗ</i>			10
<i>Екзамен</i>			30
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Екзамен
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Стратегічний управлінський облік та аналіз в управлінні економікою підприємства		
Практичне заняття 1	Стратегічний управлінський облік та аналіз в управлінні економікою підприємства	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Тиждень 2 Лекція 2	Стратегічний управлінський облік та аналіз як основа інформаційної підтримки конкурентної стратегії підприємства		
Практичне заняття 2	Стратегічний управлінський облік та аналіз як основа інформаційної підтримки конкурентної стратегії підприємства	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Практичне заняття 3	Стратегічний управлінський облік та аналіз як основа інформаційної підтримки конкурентної стратегії підприємства	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу і розв'язання типових задач на практичному занятті	3
Тиждень 3 Лекція 3	Економічне оцінювання стратегічних одиниць бізнесу. Інструменти портфельного аналізу		

Практичне заняття 4	Економічне оцінювання стратегічних одиниць бізнесу. Інструменти портфельного аналізу	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Тиждень 4 Лекція 4	Методи стратегічного управлінського обліку в управлінні витратами		
Практичне заняття 5	Економічне оцінювання стратегічних одиниць бізнесу. Інструменти портфельного аналізу	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Практичне заняття 6	Методи стратегічного управлінського обліку в управлінні витратами	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу і розв'язання типових задач на практичному занятті	3
Тиждень 5 Лекція 5	Стратегічний управлінський облік в підвищенні ефективності витрат та управлінні якістю		
Практичне заняття 7	Методи стратегічного управлінського обліку в управлінні витратами	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Тиждень 6 Лекція 6	Економічне обґрунтування стратегії виробничої діяльності		
Практичне заняття 8	Стратегічний управлінський облік в підвищенні ефективності витрат та управлінні якістю	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Практичне заняття 9	Економічне обґрунтування стратегії виробничої діяльності	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
	Атестаційний контроль 1	Тестування за змістовими модулями 1-6. тести на платформі Moodle	10
Змістовий модуль 2			
Тиждень 7 Лекція 7	Стратегічний аналіз структури капіталу підприємства		
Практичне заняття 9	Економічне обґрунтування стратегії виробничої діяльності	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Тиждень 8 Лекція 8	Стратегічний аналіз фінансових результатів і фінансових потреб		
Практичне заняття 10	Стратегічний аналіз структури капіталу підприємства	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

Практичне заняття 11	Стратегічний аналіз структури капіталу підприємства	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу і розв'язання типових задач на практичному занятті	3
Тиждень 9 Лекція 9	Стратегічний облік та аналіз інвестиційної діяльності підприємства		
Практичне заняття 12	Стратегічний аналіз фінансових результатів і фінансових потреб	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Тиждень 10 Лекція 10	Стратегічний облік та аналіз інвестиційної діяльності підприємства		
Практичне заняття 13	Стратегічний аналіз фінансових результатів і фінансових потреб	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Практичне заняття 14	Стратегічний облік та аналіз інвестиційної діяльності підприємства	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу і розв'язання типових задач на практичному занятті	3
Тиждень 11 Лекція 11	Система показників стратегічного вимірювання досягнутих результатів діяльності в стратегічному обліку та аналізі		
Практичне заняття 15	Стратегічний облік та аналіз інвестиційної діяльності підприємства	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Тиждень 12 Лекція 12	Система показників стратегічного вимірювання досягнутих результатів діяльності в стратегічному обліку та аналізі		
Практичне заняття 16	Стратегічний облік та аналіз інвестиційної діяльності підприємства	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
Практичне заняття 17	Система показників стратегічного вимірювання досягнутих результатів діяльності в стратегічному обліку та аналізі	Експрес-опитування (усно або в тестовій формі) з теоретичного матеріалу	2
	Атестаційний контроль 2	Тестування за змістовими модулями 7-14. тести на платформі Moodle	10
Тиждень 15	Підсумковий контроль (теоретичний і практичний)		30

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Атамас П.Й. Управлінський облік : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 440 с.
2. Голов С.Ф. Управлінський облік : підручник. Київ : Лібра, 2004. 704 с.
3. Головка Т.В., Сагова С.В. Стратегічний аналіз : навч.-метод. посібник для самост. вивч. / за ред. д.е.н., проф. М.В. Кужельного. Київ : КНЕУ, 2010. 198 с.
4. Гордієнко П.Л., Дідковська Л.Г., Яшкіна Н.В. Стратегічний аналіз : навч. посібник. Київ : Алерта, 2008. 478 с.
5. Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі : навч. посібник. Львів : «Новий світ-2000», 2003. 168 с.
6. Шевчук В.Р. Стратегічний управлінський облік : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ : Алерта, 2009. 176 с.
7. Чернелевський Л.М. Осадча Г.Г. Організація обліку : управлінський аспект : навч. посібник Київ НУХТ, 2011 463с

Додаткова:

1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз : теорія та практика : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 328 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економічна діагностика : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 307с.
3. Давидович І.Є. Контролінг: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008.552 с.
4. Друри К. Управленческий и производственный учет : учебник / пер. с англ. В.Н. Егорова. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2002.1071 с.
5. Миддлтон Д. Бухгалтерский учет и принятие решений : пер. с англ. Москва : Аудит, ЮНИТИ, 2012. 408 с.
6. Нападовська Л.В. Управлінський облік : підручник. Київ : КНТЕУ, 2010. 648 с.
7. Район Б. Стратегический учет для руководителя / пер. с англ. под ред. В.А. Микрюкова. Москва : Аудит; ЮНИТИ, 2008.
8. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 792 с.
9. Хорнгрен, Ч.Т. Бухгалтерский учет : управленческий аспект / пер. с англ. О.Л. Кавериной, И.В. Романовского. Москва : Финансы и статистика, 2003. 416 с.
10. Шеремет А.Д. Управленческий учет : учебное пособие. Москва : ИД ФБК-ПРЕСС, 2002. 512 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfm.gov.ua>
3. Офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів. URL : <http://www.uasaa.org>
4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів. URL : <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>